

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Чикаренко І.А.

«31» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПРОГРАМУВАННЯ СУСПІЛЬНОГО
РОЗВИТКУ: ФОРСАЙТ»

Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма.....	«Публічне управління та адміністрування» «Цифрове врядування»
Статус	вибіркова, фахова
Загальний обсяг	4 кредити ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	4 чверть
Мова викладання	українська

Викладач: д. держ. упр., проф. Квітка С.А.

Пролонговано: на 20__/20__н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__»__20__р.
на 20__/20__н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__»__20__р.

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Цифрові технології прогнозування та програмування суспільного розвитку: форсайт» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. державного управління і місцевого самоврядування. Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 14 с.

Розробник:

– д. держ. упр., проф. Квітка С.А.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформаційно очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки аспірантів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» (протокол № 7 від 30 червня 2023 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Цифрові технології прогнозування та програмування суспільного розвитку: форсайт» – формування у здобувачів вищої освіти комплексу спеціальних знань щодо сучасних концепцій, підходів, технологій та інструментів Форсайту з метою побудови якісного нового, орієнтованого на соціально-визначений результат публічного управління та комплексу умінь щодо застосування визнаного у світі інструментарію Форсайту для формування політик і розв’язання проблем розвитку територій та громад.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

шифр ДРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
	Зміст
ДРН - 01	Застосовувати сучасні цифрові та інформаційні технології та інструменти у розробці Форсайт проектів
ДРН - 02	Організовувати та управляти науковими Форсайт- проектами з прогнозування та планування сталого розвитку територій та галузей
ДРН - 03	Застосовувати загальні та спеціальні методи Форсайту, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування
ДРН - 04	Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями планування сталого розвитку за допомогою технології Форсайту на різних рівнях публічного управління та адміністрування
ДРН - 05	Уміти розробляти програмні документи Форсайт-проектів виходячи із аналізу зарубіжного та вітчизняного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення поля Форсайту

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтуються на знаннях, отриманих з вивчених дисциплін за попереднім рівнем вищої освіти.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна / Вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	20	40	4	56
практичні	60	20	40	6	54
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	40	80	10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Тематичний план та розподіл обсягу часу за видами навчальних занять

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Лекції	60
ДРН - 01 ДРН - 03	Тема 1. Формування Форсайту як технології програмування розвитку суспільства	10
	1.1. Становлення Форсайту як технології передбачення. Предикативне прогнозування.	
	1.2. Етапи становлення Форсайту.	
	1.3. Відмінності Форсайту та досліджень майбутнього. Основні різновиди Форсайтів.	
ДРН – 02 ДРН - 04	Тема 2. Закордонний та вітчизняний досвід реалізації Форсайт-проектів.	10
	2.1. Досвід проведення Форсайтів у передових країнах. Міжнародні документи про Форсайти.	
	2.2. Досвід реалізації форсайт-проектів в Україні.	
ДРН - 03	Тема 3. Методи та інструментарій Форсайту.	10
	3.1. Методологічні засади проведення Форсайту..	
	3.2. Метод Дельфі, визначення критичних технологій, розробка сценаріїв, експертні панелі,	
	3.3. Методи роботи груп експертів: мозковий штурм, візуальне структурування ідей та аналіз аргументів, рольові ігри..	
ДРН – 02 ДРН - 04	Тема 4. Організація Форсайту	10
	4.1. Різновиди форсайту. Горизонт, область застосування, поле Форсайту. Аналітичне забезпечення Форсайту.	
	4.2. Визначення фокусу Форсайту. Визначення досліджуваних областей.	
	4.3. Аналіз зацікавлених кіл – визначення стейкхолдерів. Типовий підхід до організації та управління Форсайтом.	
ДРН - 02. ДРН - 05.	Тема 6. Аналіз результатів Форсайту. Побудова «дорожньої карти»	10
	6.1. Визначення та оформлення ключових результатів Форсайту	
	6.2. Технології побудови «дорожньої карти»	
ДРН - 01 ДРН - 03	Тема 7. Форсайт та цифрова трансформація суспільства	10
	7.1. Форсайт та розвиток громадянського суспільства. Перспективи програмування розвитку технологій, суспільства, людини.	

	7.2. Цифрова трансформація та нові можливості програмування майбутнього. Трансгуманізм та антропологія.	
	Практичні заняття	60
ДРН – 01 ДРН - 03	Визначення відмінності Форсайту від стратегічного прогнозування	4
ДРН - 02	Визначення та обговорення критичних технологій: сучасні доктрини	4
ДРН - 03	Ділові ігри у проведенні Форсайту	4
ДРН - 04	Мозковий штурм у проведенні Форсайту	8
ДРН - 02 ДРН - 05	Формування експертної панелі	8
ДРН - 01 ДРН - 03	Опитування експертів методом Дельфі	8
ДРН - 02 ДРН – 04	Побудова «дорожньої карти».	8
ДРН - 03 ДРН – 04 ДРН - 05	Використання цифрових технологій у публічному управлінні	8
ДРН - 05	Презентація результатів виконання командного / індивідуального завдання з розроблення концепції Форсайт-проекту	8
	РАЗОМ	120

5.2 Командне / індивідуальне завдання

Командне / індивідуальне завдання «Розробка Форсайт-проекту» полягає у розробленні та захисті здобувачами вищої освіти концепції проведення Форсайт-проекту. Вітається робота в команді (5-7 осіб).

Форма проведення: розроблення, презентація та захист (відповіді на запитання, дискусія) командного / індивідуального завдання перед аудиторією (бажано використовувати MS PowerPoint).

Зміст завдання: на прикладі окремої території, громади, сфери професійної діяльності здобувача розробити Форсайт-проект.

4 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача вищої освіти за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувача вищої освіти за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня (для другого (магістерського) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач вищої освіти на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам вищої освіти на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальні заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	командне / індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача вищої освіти

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або командного / індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем. За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача вищої освіти шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні

результати навчання. Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання. Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточногочонтролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для освітньо-наукового рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК (магістр)

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Відповідь фрагментарна	70-73

осмислення проблему галузі та на межі галузей знань	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; ◆ здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; ◆ здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності 	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються 	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; 	95-100
Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки

	<ul style="list-style-type: none"> – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності 	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; відповідальність завнесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд таколективів; здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії 	Відмінне володіння компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Технічні засоби навчання (комп'ютерне та мультимедійне обладнання).
2. Дистанційна платформа Moodle.
3. MS Office (застосунок Teams).

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Квітка С. А. Інноваційні механізми розвитку публічного управління: Форсайт : навч. посіб. Дніпро: ГРАНІ, 2018. 148 с.
2. Квітка С. А. Форсайт як інструмент прогнозування розвитку територіальних громад. *Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти* : монографія / С. М. Серьогін, Ю. П. Шаров, Є. І. Бородін, Н. Т. Гончарук [та ін.]; за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, Ю. П. Шарова. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2016. С. 126–132.

Нормативні документи

1. Про внесення змін до Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації : наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27 груд. 2018 р. № 373. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0082-19>.
2. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 бер. 2000 р. № 1602-III. URL:
3. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серп. 2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.
4. Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації : наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31 бер. № 79. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0082-19>.
5. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад : Постанова Кабінету Міністрів України від 08 квіт. 2015 р. № 214. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-п>.
6. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громад : наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30 бер. 2016 № 75. URL: https://cct.com.ua/2016/30.03.2016_75.htm.

7. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів : Постанова Кабінету Міністрів від 11 лис. 2015 р. № 932. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF#Text>.

8. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. 2017. 174 с. URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf.

9. Цілі сталого розвитку 2030 / ООН в Україні. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholitia/tsili-staloho-rozvytku>.

Додаткові

1. Бойко А. С. Розробка інноваційних стратегій розвитку регіону. Економічні інновації. Випуск 43: Українське Причорномор'я в національних і міжнародних координатах розвитку: регіональний вимір: зб. наук. пр. Одеса: Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, 2011. 359 с.

2. Ємельяненко Л. М. Форсайт-методологія стратегічного управління інноваційним розвитком суспільства. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2008. № 10 (128). URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSunu/2008_10_2/emeljanenko.pdf.

3. Кваша Т. К. Вибір пріоритетних напрямків науково-технологічного розвитку з використанням форсайту. *Проблеми розвитку інформаційного суспільства: матеріали II міжнародного форуму*. Київ : УкрІНТЕІ, 2010. Ч. II. С. 78-82.

4. Квітка С. Форсайт в публічному управлінні: методи і перспективи реалізації в Україні. *Аспекти публічного управління*, 2018. 6(8), 56-70. URL: <https://doi.org/10.15421/151847>

5. Квітка С. Інноваційні механізми в публічному управлінні: форсайт. *Аспекти публічного управління*, 2019. 7(4), 5-16. URL: <https://doi.org/10.15421/151918>

6. Кравченко Т. А. Доцільність використання методології форсайту при розробці Єдиної комплексної стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015–2020 рр. *Аспекти публічного управління*, 2015. 3(4), 121-128. URL: <https://doi.org/10.15421/151541>

7. Kettering Charlz Franklin. URL: <http://www.verses.ru/translate/160.html>

8. Людський капітал України 2025. Підсумки форсайту URL: <http://wikicitynomica.org/future/lyudskiy-kapital-ukraini-2025-pidsumki-forsaytu.html>

9. Малова Т. И. Перспективы реализации национальной программы форсайт (foresight) в Украине. *Вісник Донецького Національного університету. Серія "Економіка і право"*. 2008. № 2. С.167–171.

10. Федулова Л. І. Форсайт: сучасна методологія технологічного прогнозування. *Економіка і прогнозування*. 2008. № 3. С. 106—120

11. Федулова Л. І. Новітні підходи до формування стратегії розвитку регіонів: методологія «Форсайт». URL: www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/zbirnik_RE_4_139.pdf.

12. Форсайт в Україні. URL: http://www.uitei.kiev.ua/foresight/ua/ua_foresight.php.

13. Форсайт економіки України: середньостроковий (2015–2020 роки) і довгостроковий (2020–2030 роки) часові горизонти (версія для обговорення) / наук. керівник проекту акад. НАН України М. З. Згуровський ; Міжнародна рада з науки (ICSU); Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»; Інститут прикладного системного аналізу НАН України і МОН України; Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 36 с.

14. A Practical Guide to Regional Foresight European Communities, 2001.

15. Cuosa T. Practicing strategic foresight in government. The cases of Finland, Singapore and European Union. Singapore: S.Rajaratnam Studies, 2011. 116 p.

16. Future Research Methodology Washington, 2005.

17. Gokhberg L. Indicators for Science, Technology and Innovation on the Crossroad to

Foresight in: Science, Technology and Innovation Policy for the Future. *Potentials and Limits of Foresight Studies*. D. Meissner, L. Gokhberg, A. Sokolov (Eds). Heidelberg. New York – Dordrecht - London: Springer, 2013. P. 257–288.

18. Habegger B. Strategic foresight in public policy: reviewing the experiences of the UK, Singapore and the Netherlands. *Futures*. 2010. No 42. P. 49-58.

19. Handbook of Knowledge Society Foresight. European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 2003.

20. Kvitka S., Borodin, Ye., Yemelyanov, V., Ivashova L., Bocharov O. The foresight of national economy's digital development. *Revista inclusiones*, 2020. Número Especial (Abril – Junio). P. 112-125. URL: <http://www.archivosrevistainclusiones.com/gallery/10%20vol%207%20num%20especialleabriljunio2020revinclusi.pdf>

21. Kvitka S., Starushenko G., Koval V., Deforz H., Prokopenko O. Marketing of Ukrainian higher educational institutions representation based on modeling of Webometrics Ranking. *Marketing and Management of Innovations*, 2019, 3, 60-72. URL: <http://doi.org/10.21272/mmi.2019.3-05>

22. Miles I., Popper R. (Eds.). The Handbook of Technology Foresight. Cheltenham: Edward Elgar, 2008.

23. Popper R., Keenan M., Miles I., Butter M., Sainz G. Global Mapping Report 2007. European Foresight Monitoring Network report to the EC 2007. URL: www.efmn.eu

24. Saritas O. Systems Thinking for Foresight, Unpublished Ph.D. Thesis, PREST, University of Manchester, 2006.

25. Unido Technology Foresight Manual. United Nations Industrial Development Organization. Vienna, 2005.

26. Wells H.G. Wanted Professors of Foresight! Aired by the BBC on 19 Nov., 1932. URL: http://foresightinternational.com.au/wpcontent/uploads/2015/09/Wells_Wanted_Profs_of_Foresight_1932.pdf

Інформаційні ресурси

1. Аспекти публічного управління. URL: www.aspects.org.ua

2. Офіційний сайт Представництва Європейського Союзу в Україні. URL: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm

3. United Nations Industrial Development Organisation. URL: <https://www.unido.org>

4. Publication Office of the European Union. URL: <https://op.europa.eu/en/home>

Навчальне видання

**Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни
«Цифрові технології прогнозування та програмування суспільного розвитку: форсайт» для
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 281 Публічне
управління та адміністрування**

Розробник: Квітка Сергій Андрійович

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19